

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 céntims.
 Fòra de Palma » . . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S' envían es números á domicili, tant á dins Ciutat còm á ses Viles, pagant per adelantat á s' Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta á conte de 16 números.

ETS AMOS

DE SON SALES, SON SALETA Y SON SALL.

RONDAYA.

Axò eran tres amos qu' un dia se topàren p' es camp y s' escometeran moquent aquesta conversa:

—Jò, (deya es de Son Sales), de lo que me queix es que no ténch amichs: ténch doblés, estich hò, à sa casa hey ha de tot; però ningú me diu còm va *hermano*; y 'par que sia un trasto véy arraconat.

—¡Fosca, fosca! (esclamava es de Son Saleta,) ¡si tots poguessem plorá amb sos vòstros uys! A mí que rès me basta, cuych hònes añades, umpl ses sitjes y sa bossa; y còm m' en tem, tot ha fuyt; he de comprá sa pastarada y sa llevó, y..... en rudes, sis doblés no 'm fan un sòu.

—¡Vet-la llissa! (responia es de Son Sall,) ¡jò encara les pas més tristes que vòltros! ¡A mí que sa dòna no passa dia que no m' atup! Y creysmè que 'n reb de lleña aquesta esquena méua, més qu' un ase de sínia.

Estant amb aquesta conversa, passá un jayet que ja anava acalat y amb un gayato; y los escometé d' aquesta manera:

—Alabat sia Déu.

—Per à sempre sia alabat.

—¿Que li pegam à seure?

—Sí; y arrambauvós si en voleu amb nòltros. ¿Què veniu de doná quatre passes?

—De fé sa volteta de cada dia. Ell ja hem tornat véys y no feym més que nõsa.

—¡Ca, homo! axò may. Mirau que mos poriau fé un favó gròs.

—¿Jò? jò ja no servesch per rès...

—Vaja si serviú. Ydò mos heu de doná un consej.

—Esplicaumè un poch la còsa y veurem si podrà essè.

—Ydò, ascoltau.

Y fil per randa li digueran lo que feya el cas. Es véy llavònses los digué:

—¿No vos quexau vos, de que no tenu amichs? Ydò, feys viña. ¿No deys vos, que rès vos basta? Ydò, axecauvos dematí. ¿Y à vos sa madòna vos atupa? Ydò, anau à n' es Pont d' Inca.

L' amo de Son Sales l' ondemá dematí fé fé à n' es missatges un parey de gavetes dins una clòva, hey sembrá unes quantes tires de cèps y des cap d' un parey d' aña ja tenguéran reyms; l' homo fé una boteta de ví... y jala envant!

Passava per ses cases un roté ò un qualsevòl; l' amo sortia à n' es portal, y deya:

—¡Ola! ¿Còm va, estimat? Entra aquí dins qu' has de tastá es ví de sa viña jove que vatx fé p' ets amichs.

N' hi mesurava un cortó, aquell el s' entimava y axugantsè es morros amb sa má, deya:

—¡Vaja quin ví tan hó! Benhaja vos que sòu homo de bulla: llástima que ningú vos fassa mal.

Aquell roté ò fós es qui fós avisava s' altra gent; y, ja 'u crech, cada dia en passá, esclamavan:

—¿Còm va l' amo? ¿Còm campau?

—En popa, (responia l' homo tot gojós:) veniu tastareu es ví de sa viña jove. Axò un heu té per porè alegrá ets amichs.

¿Y que me 'n direu? Ell l' amo de Son Sales al punt ne tengué d' amichs y parroquians més que no 'n va volè. Y tothom l' escometia y li feya la bèna; y, l' amo axò, l' amo allò, y tot era l' amo.

Y éll bavava à ratx y roy vejent es cas que feyan de sa séua persona y benehia s' hora en que s' ascoltà aquell veyet, perque volia tení amichs y à les hores ja no n' hi faltavan.

L' amo de Son Saleta es mateix vespre ja s' en aná à colgá dejorn; y, abans d' apuntá s' auba, péga bot des llit, y per veure la féta, s' amaga dins es còssi qu' estava devòra es fogons de sa cuyna. Era en temps de messes d' es sembrá y

es missatges un ara s' altra suara s' axecàren y féran foch, comensant aquesta lletanía:

—¿Qu' hey ha per berená?

—Sopes d' escudella de faves.

—No me farán molt de mal à mí.

—Ni à mí tampoch.

—Jò estim més un tròs de sobressada.

—Y jò un botifarró.

—Y jò una tayada de llom torrada.

—Y jò xuya frita.

—Y à jò me convendrá fermè un parey d' òus estrellats.

Y l' amo que dedins es còssi no s' aturava de dí baxet, baxet:

—¡Ah, fosca, refosca!!! Ja hem trobat es lladre.

Sa madòna, còm va essè es sòl alt, s' axecá, agafá es pareyé majó còm anavan à fé sach per dursen sa llevó que havian de sembrá, y li diu:

—¿Qu' heu menesté de blat avuy dematí, Melsion?

—Una cortera, poch més, poch manco.

—Ydò posenhi nõu barcelles y En Birombo pasarà per sa llaurada y n' hi donarás tres.

—No tengueu pò, ja 'u faré.

—¡Fosca, refosca!!! (torná dí l' amo quant sentí allò); ¡altre boñy m' ha exit! ¡aquesta si que m' es blava! ¡sa madòna y tot! Si no es per aquell hò de jayet me tayavan ses pòques plomes que me quedan; no hey havia *esperitu tuo*.

L' ondemá dematí encara feya fosca nègra, l' amo ja está axecat, se 'n va dins es sostre y amb veu rebenta cridá:

—Atlòts, *alto*, fòra sòn.

—¿Y que li ha agafat ara à n' aquest homo? ¿quin seña? (deyan es missatges admirats y confusos.)

Y mentres tant éll s' en va dins sa cuyna, comensa à fé foch, encalenteix s' escudella, amb so pareyé y es boués van à fé sach, amb sa rasadora; fa una creu à n' es caramull, van à berená de quatre faves, juñen es pareys, y, à n' es camp falta gent, quant comensava à apuntá s' auba.

Ets altres aña, ni blat, ni xéxa, ni faves, ni òrdi, li bastavan per rès, y axò

que 'n cohia molt y aquell mateix any ja 'n va podè vendre unes quantes carretades de cada còsa; feya hora per llégo, de cada dia anava més pollent fins que arribá à essè un d'ets-amos més acomodats que se passetjavan, perque ascoltà es veyet; era pererós y torná diligent; y es qui trabaya cuy es fruyt de lo qu' ha sembrat.

¿Y l' amo de Son Salí? L' amo de Son Salí es primé dia que li caygué bé, ja li va havè estret cap à n' es Pont d' Inca, se va sèure, encengué sa pipa, y allà espera qu' espera per veure que seria allò. Se fé mitx dia, se fé hora-baxa, y ja se 'n volia aná perqu' havia perdudes ses esperances de podè aclarí rès, quant s' en vé tot xarpat un traginé que manava un mul. Quant fonch dalt es Pont s' animal vé es bulto de l' amo, feya fosca, tengué pò y per cap vent del mon volia passá envant.

—Arri, Morèu; arri dich, (deya es traginé.)

Y ni si heu hagués dit à un banch.

—¡Bòn recap-de-rellissa! mul y dòna garròt la fa hòna, (esclamá l' homo tot enfadat.)

Y destirantsè d' un venerable y encivellantlí quatre ò cinch xisclets à s' animal qu' amb un llongo se tirá sèt passes llunh y prenguent de tròt, no-li varen havè de dí rès pús.

—Ja me basta aquesta, (digué l' amo de Son Salí;) ¿ay, axí va axò?

Y prengué ets atapins cap à ca-séua arreballant p' es camí un rebroll d' uyas-tre y quant l' esmotxava desyare deya:

—Ell podrá sè que fassis feyna 'vuy.

Y tengué rahó perque quant arribá à ca-séua trobá sa dòna encesa còm una espira de foch y amb una verga de hòu amb ses mans que no s' aturava de dí:

—¡Ah polissó! ¿ahont eres à n' aquestes hores? ¿axò m' en dirán, dexá sa casa d' aquesta manera? Ell pareix qu' hey vòls bouetjá amb mí, però te sortiran errats es contes; ¡ah recap-de-resetra!

Y còm una lleona ja s' hi va havè afuada y tochs y esclafits; fins que 'l pòbre cansat de tant de rebre amb so companatge que duya li entaferra saba-yòl, y..... *trach*, un brás romput.

—¡Ay, mumareta méua, tú pegues sens' ánima, (deya ella.)

Y plòra que plòra, y hey mesclava tota casta de flastomies per s' homo.

—¿Que tant de fé sa grémola? (digué l' amo còm si rès fós estat;) ¿téns un brás romput? Ydò demá anirém à Porreres y amb quatre passes y un parey de pessetes romandrem cabals.

Heu féran axí y quant tenguéran embanat es bras, éll preguntá qu' hey importava?

—Una pesseta, (respongué es curandero.)

—Ydò, van t' aquí dues: una será per quant n' hi rompré un' altra.

—¡Ah, bota ferrera! no vuy jò que páguis endevant, (digué fént sa ploraya.)

Y devés Son Salí no hey torná havè pús bregues y marit y mullé visquéran en pau y alegría, gracias à n' es consej d' aquell veyet.

Axò es sa Rondaya d' ets amos de Son Sales, Son Saleta y Son Salí y qui no heu crega qu' heu vaja à cercá.

JORDI DES RECÓ.

SA MÁ DES MORO.

1731.

RONDAYA HISTÒRICA.

V.

Dia dessèt de Novembre
De mil sètcents trenta ú
(Y aná à averiguá no impòrta
Si era dimars ò dilluns,)
Es botxí anava de gala,
P' es carrés corria truy,
Y havian posat ses forques
En es siti de costum.
No impòrta tampòch es siti,
Qu' era llavò gént de gust
Y per fé un penjòy d' un hòmo
Era lò qualsevòl punt.
Cort, Mercat, Born, Santa Eulari,
Plassa ò carré, llarch ò curt,
De la Rambla à Sant Francisco,
De Sant Antoni en es Puig,
Qualsevòl part era hòna
Per fé esquinències amb náus:
Lo precís, lo qu' importava,
Qu' es botxí no fés embuys,
Y el penjás amb tota rétgla
Còm artista molt lletrut.
Dich axò, perque no feya
Molts d' anys que 'n penjáren un;
Y quant es botxí envestia,
Aferrat, y d' ell demunt,
Cau es botxí es mitx des ròtlo,
Se xapa es cap, sanch li surt,
Y mitx esmortit se quéda
Sense podè estirá pús.
Pensau es qui estava al ayre
Si en faria de bremuls
Amb mitja lléngo defòra
Y la mòrt devant ets uys.
—¿Y ara que feym? (diu es Jutge.)
—Ell heu ha de fé qualcú.
—Que l' aufech es Mata-rates.
—Ah, no señó: jò no puch:
No som botxí, y sa méua honra
No permet semblant abús.
—¿Sa téua honra, estrafolari?
¡Alsa! Puja per amunt.
Y à fòrsa de garrotades
Li apagáren aquells fums,
Y no véran, ¡oh injusticia
Digna d' un temps tan oscur,
Que s' honra d' un Mata-rates
Amb allò havian perdut! (a)

Plè En Majamèd de cadenes
Y grillons de fèrro dú
Esperava sa séua hòra
Dins sa capella assegut.
Fét ja cristiá, sa promesa
A s' enfront havia duyt
D' abraçá amb fervor y pronta
Sa fé de Cristo Jesús.
Un sacerdot l' exortava
A olvidá del mon es gusts
Y à pensá amb sos de la glòria
Que son etèrns y segús;
Y En Majamèd qu' ascoltava
Tranquil, resignat y mut,
Li va preguntá amb veu dèbil
Quant acabá es séu discurs:
—¿M' ha perdonat na María?
—Pregant está à Déu per tú
Y et perdona.—¿Está molt mala?
—Déu sab si morirá 'vuy,
Qu' es remordiments apagan
De sa séua vida es llum.
—¿Tan mala está?—Diu es metge
Que té contats es minuts.
—Ja sa méua mòrt no es cástich
Si mos morim tots dos junts.
S' hòra arribá, que ses hòres
Se deuen passá amb un buf
P' es qu' un botxí y una forca
Té devant per tot recurs.
Quant anava en es suplici
Caminant amb pas segú
Besant amb amor un Cristo
Qu' es p' es desgraciats salut,
Un cástich més gròs encara
Que la mòrt li estava ocult,
Qu' es Tribunal inflexible
A compliment va fé dú.
El passáren per sa casa
Del Pare Mascòrt, y just
Devant es llòch ahont un vespre
Amb na María era fuyt,
Des llòch ahont sa sanch d' un hòmo
Havia ferós begut,
Allá devant sa má dreita
Li tayáran ran des puñy
Y à sa paret la claváran
Perque servis, tot amb ú,
De recòrd de tal delictè
Y escarment p' es temps futur.
Sa fúnebre comitiva
Seguí després es séu curs:
S' endolá el Cèl amb ses ombres
De trists y nègres nigúls;
Y mentres pagava es réo
A sa Justicia es tribut,
Comensava sa campana
Des Convent à alsá à difunts,
Y es còs frèt de na María
Tombava dins es baul.

CONCLUSIÓ.

Aplauदैx amb entusiasme
Es públich entès y cult
Es drames d' un gran poeta
Que pareix que passa gust
En que des séus personatges
La major part fássan uy.
Si matá moltes persones
Es mèrit regonegut,
Qu' à mí 'm doneu molts d' aplausos
Me pareix, lectors, molt just,

penjavan un tal Juan Torelló, álies *Sinfonia*.
Heu conta Don Guiem Vidal, Doctor en ambos
Drets, en sa continuació des *Anals de Mallor*
ca de D. G. Terrasa.

(a) Històrich. Axò succehí dia 23 de Juñy de
1716, dissapte de Sant Juan, amb ocasió en que

Perqu' he mòrt tots ets actòrs
Y més que n' hi hagués haguts.

—Perdon, vostè diu mentides.

—Jò, mentides?—Ben segú:

Vostè diu que tots son mòrts,
Y encara viu en quéda un.

—Un de viu?—Ydò! Sa criada:

D' ella rès més hem sabut.

—Quant s' en anava à ca-séua

Qu' estava devòra Lluch,

S' amollá un peñal de L' Ofre

Y li va caure demunt.

Ja los tenim mòrts tots quatre,

Ja esperá ets aplausos puch,

Però si d' ells no som digna

Callau, y no 'n parlem pús.

ALÍQUID.

UN POCH DE SERMÓ.

Al punt ja som à sa *Jaya-Serrada* y L' IGNORANCIA encara no vos ha fèt cap sermó.

Es hora per lo matex de doná à conexa à n' es nòstros ignorants lectors qu' estam en temps de Corema.

S' es mesté predicarlós que fassen una mica de penitència p' es séu bé y per no pèdre ses carreres véyes ni es bons estils que sos parés los enseñáren.

—Penitència! (dirán molts;) qu' en fassen es nèos. Bastanta penitència fas jò, anant à goñá es jornal, ò sufrint sa creu de sa méua dòna que no es petita, ò passant maldecaps per criá ets infants, darlos carrera y treurelos de quintes, ò menjant poch y malament; etc., etc.

—Teniu rahó, però aquesta penitència es pare per fòrsa y sa penitència que sa nòstra religió mos demana ha d' essè de grat.

Un duro donat à n' es Govern per sa contribució no pòt tení es nòm de caritat com si 'l regalassem à un pòbre.

—Però sa penitència vòl còses que son contraries à sa salut com son es no menjá més qu' un pich cada dia y encara sustancies que no téngan rès de carn.

—Axò de que s' acursamos un poch es béch sia contrari à sa salut no heu admet malament tú heu digues, perque vetx que sa dieta cura molts de mals. Y en quant à n' es menjá carn pòts prendre butla y sòls tendrás obligació de no menjarnè es divèndres y sa setmana santa.

—Butla, butla! Ja m' en rich jò de ses butles.

—Sabs que son de moltes ses còses sèries de que s' en riuen molts avuy en dia, perqu' es de mòda riurersè de tot, malament no tenguem rahó que mos escús. Mos reym d' un entèrro, mos reym de nòstros matexos y quant un cau de folondres y s' axéca amb so cap escalabrat llavò si que son gròsses ses riayes.

—S' adagi ja 'u diu: *Mal d' altri, riayes son.*

—Ves tú com molts d' ignorants no han de fé burla de sa butla maldament sia una còsa més formal y sèria qu' un trench à n' es front. Lo que's jò t' aconsèy que si vòls enganá aquell qui mana, fé lo qu' ell diu y l' enganarás en lloch d' enganartè à tú mateix.

Aquí hey caurian bé quatre rahons y un' aturada de predicadó bò, més no dexem ses manades p' es rostoy ni perdem sa tramuntana de vista qu' avuy es s' estèl de sa penitència de que parlavam abans.

Se creuen molts que menjant una coca ò un panel en temps de Corema per fé sa parva dexant de prendre xocolate amb ensaymada; y fènt col-lació de sopes y verdures y fruyta en lloch de sopá d' òus frits ò d' una caldera de peix ja fan penitència.

Lo que fan es baratá de menjá y rès pús.

Aquests matexos que ténen aquesta plantaforma de dejuná podrian fé una penitència més gròssa y més acceptable à sa séua consciència, si dexasen al ménos dins sa Corema cèrtes costums que ténen.

- Posem uns quants exemples.

Aquell homo casat que dins ca-séua per doná exemple à n' ets infants, ò per altres fins més econòmichs, fa com qui dejuna perque tothom dejun; y fóra casa prèn café amb llét; ò beu una copa de resòlis que no trenca es dijuni; ò juga un tresillo ò un quadrillo; ò va d' altres divertiments més ò ménos lícits valdria més que lo que malgasta per éll heu estalviás per sa dòna y ets infants, fènt un poch de mortificació des séu egoisme, y serveria es llum més dret que no 'l serva.

Aquell altra señó que tot heu vòl à punt de pastora mia y se passa tres hores cada dia cuydantsè es séu còs, y vesteix com un príncep, y jau com un sultan, y descuyda ets séus interessos per peresa de fé feyna, y es dona à la bona vida; ¿que'n farà des petit sacrifici d' observá ses formes des dijuni si no sacrifica cap mica sa séua vanidat ni abaxa cap tilda des séu señoría? Un poquet de penitència amb aquest punt li seria molt convenient y saludable.

Aquell altra jove que dú es capòt que li péga p' es turmells, paresquent un soldat de cavalleria, que s' en va à l' Iglesia de la parròquia escuses d' ohí missa ò de fé un' estació à Nòstramo; y en lloch de mirá s' altá fa gestos y riayetes à un' atlòta de per allá pròp y distrèu sa gent; hauria de comensá per fé sa penitència de no mirarlasè gens es temps qu' es dins l' Iglesia maldament en sortí li fés es cuch de s' oreya malalt y li donás es brás y li tirás més uyades que no hey ha dins es Matadero.

Aquella altr' atloteta qu' amb so séu nás un poquet llarch ha ensumat que

derrera es banch hey ha un estornell que la vetla, y tot son girades de cap y mirades d' aquelles capasses de fé caure d' esquena es mateix Vicari que diu sa missa, y torsudes de boca y altres taringos y monades, ja més valdria que fés sa penitència de tení ets uys baxos per no mòure escándol y no doná que xarrá à n' es véys qu' hey van per fé ses séues devocions, carregats amb la santa creu de sa mortificació.

Aquell altra que còbra dèume de lo séu y sisa lo que no es séu, deuria per penitència reflexioná que lo qu' un no vòl per éll no heu ha de volè per un altra.

Aquell altra que fa més cás d' una dobla de vint que d' una hostia consagrada, y aquell altra que s' aferraria més un dimòni d' òr qu' amb un Sant Cristo de fusta, y aquells altres que.....

Tants vos ne treuria d' exemples estimats lectors que seria còsa de predicá moltes hores, però com jò no vos vuy veure becá amb sa boca badada y ses oreyes clòsses, basta de sermó.

Sòls desitx que vos recorden tota sa Corema de que sa penitència no consisteix solament en donarsè disciplines, sinó amb afluxarsè de moltes còses que no mos duen rès de bò, y en essè homos de bé à carta cabal.

Es camí de sa penitència es sa feyna de grat y sa feyna es santa y assanta.

PEP D' AUBEÑA.

XEREMIADES.

A una vila de Mallorca fa poch temps qu' ha succehit es siguent pas:

Una señora va sèbre qu' una coneguda séua estava malalta y va aná à veurerla. Quant entrá dins es cuarto trobá varies persones de sa familia y entre elles un homo estèrn assegut à sa cadira des capsal des llit.

Va saludá, preguntá per s' estat de sa malalta y sa contestació que li donáren va essè qu' aquell homo s' axecá dret juntament amb ses altres persones que hey havia, y amb tò sèrio y grave, digué:

—Ara farem oració per aquesta pòbre malalta qu' está sufrint es trabays d' aquesta vida mortal.

S' ajonoyaren tots, posáren sa cara y es brassos en terra, y amb aquesta postura váren permanexa callats y muts, sense fé cás de sa visita de s' amiga, que se quedá enfrescada, empagahida y sense sèbre allò que volia dí.

Nòstros sabem qu' allò volia dí que aquella casa no era de cap familia catòlica.

Sabem també qu' apesá des desayre que s' en va dú aquella bona señora catòlica, no feya rès aquella familia que no fós legal. Més nòstros, qu' encara que

no tenguem cap pèl de nèos som catòlics, deploram qu'ets operaris de sa viña y hacienda d'el Senó s'estiguen dins ses terres bones vel-lant que no neixca sa mala llevó escampada, y dexan abandonades sense entrecavá ni metjencá aquelles terres ahont no sòls son nades ses males herbes, sino que ja son gròsses y aufegan es bòn sembrat.

¿Què diriau ses gents, d'un exercit que per mantení s'ordre estigués aquartelat dins una capital quant s'inimich s'estigués apoderant de ses plasses fortes de sa frontera per no haverhi més que dos ò tres soldats que les defensassen?

*
**

En Pere té un cap de lo més viu. Totduna que la se pensa ja la té féta, sense mirá si l'erra. Bé que lo qu'es éll se creu sempre acertarlè.

Perque vejeu si es viu es Cap d'En Pere que vos vatx à contarnè una de ses séues.

Té una possessió dins sa muntaña que li diuen *El Paradis*, lloch molt alegre y fruyté, però molt mal plá. Hey ha un caminet estret que parteix desde la vila y fént vòltes per entre ses peñes hey puja de lo més dols.

Volgué ferhi una carretera ampla que desde es plá pegás dret à ses cases sense mirá si era possible qu'es carros hey pogués en pujá may en essé à n'es costé.

Comensá sa carretera y quant hey tengué sa pedra picada ja escampada, ningú la prenia; tothom s'en anava per sa carrera véya.

Quina la fa En Pere; pensá y digué:

—Ja sé perque no vénen per sa carretera nòva. Tot es per pò d'españarsé ses sabates.

Y cercá un sabaté que tengué pòca feyna, y li va dí:

—Mira; perque tú tengues feyna rès hey ha còm procurá qu'es qui vénen à sa méua possessió prenguen sa carretera nòva fins qu'hajen posat ben plana sa pedra escampada qu'hey ha. Jò te posaré de centinèl-la entre es dos camins, es nòu y es véy; y tú cuydarás de que tothom prenga es camí nòu; y perque no pugues quexartè de que no fas feyna es temps qu'estarás de centinèl-la te donaré quatre duros cada setmana.

Es sabaté ben content comensá à fé guarda y à desjectá es camí véy y à fé emprendre es camí nòu à tots es qui anávan à fé feyna en es prèdio *El Paradis*.

Molts son es qui à l'hora d'ara están potoyant per demunt sa pedra picada y alaban s'amplaria de sa carretera y rès pús. En arribá à ses peñes aquests pòbres enganats, no sé qu'haurán de fé per pujá amunt. Llavo serán es torrons gròssos p'es qui voldrán arribá à ses cases.

*
**

Hem vists dos llibres manuscrits que Don Miquèl Puigserver amich y corresponçal nòstro ha trobat dins Madrit. Conténen una partida de còses notables de Mallorca relatives à n'es sigle passat. Li desitjam que procur pescarnè d'altres còm aquests, que son curiosissims.

*
**

Don Manuèl Marquez Perez mos ha escrit una carta molt atenta acompanyada de varios exemplás d'una òbra qu'ha publicada sobre *Relaciones mercantiles entre España y Portugal*. Es un llibre plé de datos y noticias que demòstran lo molt que val aquest senó y lo hé que sab emprá es temps, ocupantsè en còses de profit y no amb *porros-fuyes*.

Li donam les gracies y s'enhora bona.

*
**

S'Ateneo Balear ha resòlt commemorá es centenari des poeta *Calderon de la Barca*, secundant lo que tractan de fé à Madrit.

Aplaudim es séu bòn pensament y sa part que mos hi ofereix y li donam les gracies de s'atenció. Pòt maná en tot lo que nòltros puguém y valguém.

*
**

Un d'aquests dies passats uns atlòts que tirávan pedretes amb aquestes cordetes de goma qu'ara han armades, casi tregueran un uy à una nina. Encar'ara té s'uy malalt y mal parat. Un jove co-nech que'l féran tòrt amb so mateix sistema. Trobam qu'aquest joch podria prendre carta de naturalesa entre es prohibits y qu'es Municipals haurian de capturá tots es qu'hey jugan.

Recomanam aquest assuntó à n'el senó Alcalde.

*
**

Ja que s'Ajuntament ha trèt del Cèl à n'En Vicéns Mut privantlo de sa canonisació que li havia concedida fa tretze ò catorce añs, qu'acab de llevá aquella S qu'encara ha romás à una de ses dues lápides des séu carré, tayant sa pédra axí còm heu ha fét amb s'altra.

*
**

Convèrsa de dos pagesos que passavan p'es carré des Bastaixos:

—Tomeu, ¿que son aquests mitjans penjats amb còrdes?

—Aquí vénen una pasta per aferrá.

—¿Per aferrá! ¿y qu'aferra?

—Qualsevòl còsa tengues rompuda, l'untés amb axò y queda aferrada.

—¿Requevera! jò qu'avuy he vengut à Ciutat amb so *trench* perqu'es méu mul s'ha rompuda una cama. No hauré mesté menescal, vatx à comprarnè una botella.

*
**

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Més alt ò més baix un hòmo,*

sempre's hòmo.

SEMBLANSES.—1. *En que té vela.*

2. *En que ténen capitols.*

3. *En que té sèrres.*

4. *En que té bòn fruyt.*

TRIANGUL.—*Miradò-Mirad-Mir-Mir-Mi-M.*

CAVILACIÓ....—*Santa Eugeni.*

ENDEVINAYA.—*Un vers.*

LES HAN ENDEVINADES:

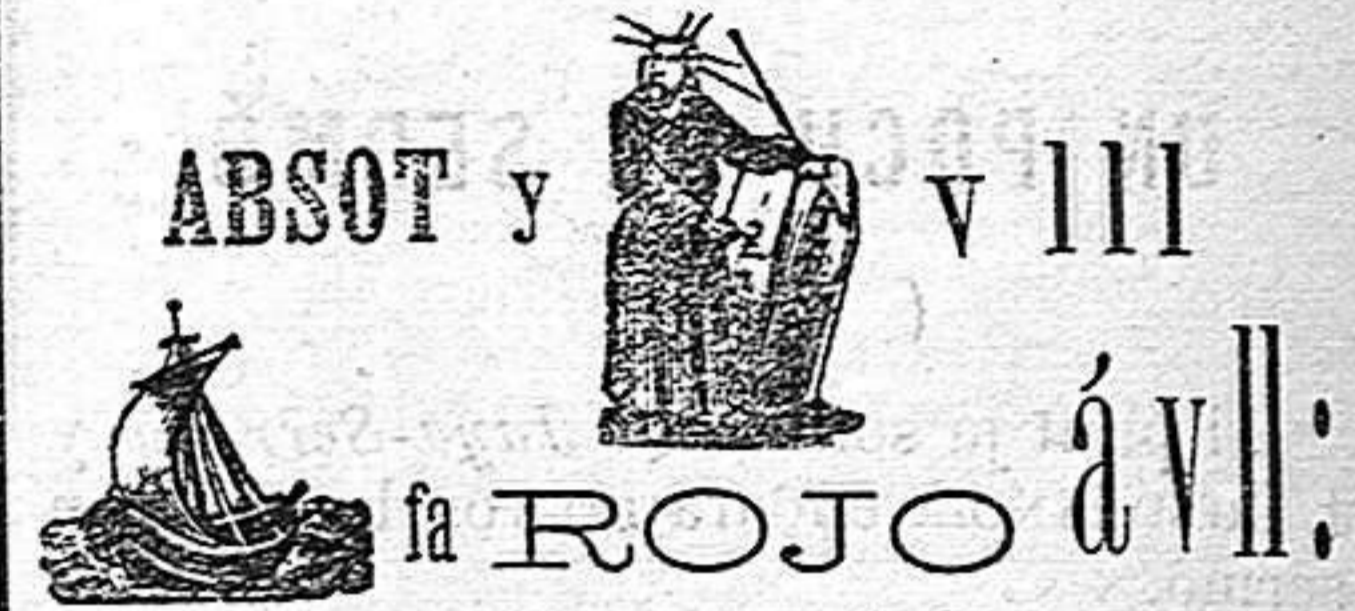
Totes:—*Ningú.*

Sèt:—*Un Sull y Un Atlòta casadissa, (justament enguañy s'ha casat es Sardiné festetjadís.*

Sis:—*Un Zulú y Metirrotzini.*

Y una no més:—*Un Forné.*

GEROGLIFICH.

J. SEUGITRA.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla la Sèu à n'es Convent de Sant Francesch?
2. ¿Y un militar à un *barómetro*?
3. ¿Y Sant Sebastiá à un pa'ò d'un barco?
4. ¿Y es Seminari à n'es pòble de Sineu?

RAMONS.

TRIANGUL DE PARAULES.

.....
.....
.....
.....
.....

Ompli aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, un nòm que se dona à un nòble; sa 2.ª, un animal; sa 3.ª, lo que fa un hortolá; sa 4.ª, lo que contesta si l'hey demanan; sa 5.ª, un'altr' animal, y sa 6.ª, un número romá.

NOMAR.

CAVILACIÓ.

SE LOCA.

Compòndre amb aquestes lletres es nòm de un empleat qu'hey ha à Sant Antòni de Viana.

J. S.

FUGA DE CONSONANTS.

.O .O.. .I. .A. .I.. .EU.E. .I.. E. .A..
P.

ENDEVINAYA.

Quina es sa vila que 'n quant
A pagá, may va depréssa;
Y si ha de cobrá no cèssa
D'incomodá à cada instant?

P.

(Ses solucions dissapte qui vé si som cius.)

19 MARS DE 1881.

Estampa den Pere J. Gelabert.